

ขั้วญแะกำลัังใจใการปฏิบัตงานของครุสถานศึกษาระดับประถมศึกษานาขนาดเล็ก

สัังกััดสำนัังงานเขตพื้นัที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

ถาวร ศรีแก้ว

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณัฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**THE MORALE OF THE TEACHERS IN THE SMALL – SIZE
PRIMARY SCHOOLS UNDER NAKHON SI THAMMARAT
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3**

TAWORN SRIKEAW

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master
of Education Degree in Educational Administration
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2006**

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูสถานศึกษาระดับประถม
ศึกษานานาชาติสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครศรีธรรมราช เขต 3

ผู้วิจัย

นายถาวร ศรีแก้ว

สาขา

การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย มาศสุพงศ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิต ปุริโสคม)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย มาศสุพงศ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิต ปุริโสคม)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาตะกาญจน์)

.....กรรมการ
(นายพรศักดิ์ จินา)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาดำหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาตะกาญจน์)

.....
(นายอำพล ศิริพันธ์)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

วันที่ 8 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ศึกษานาถเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
ผู้วิจัย	นายถาวร ศรีแก้ว
สาขา	การบริหารการศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย มาศสุพงศ์
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชิต ปุริโสดม

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูสถานศึกษาระดับประถมศึกษาศึกษานาถเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยครูสถานศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 254 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูสถานศึกษาระดับประถมศึกษาศึกษานาถเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านความเหมาะสม ด้านความรู้ความสามารถในตำแหน่งงานที่ปฏิบัติและด้านความพอใจในการทำงาน อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความพอเพียงของรายได้และ ด้านโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่อยู่ในระดับปานกลาง
2. การเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูสถานศึกษาระดับประถมศึกษาศึกษานาถเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3 ที่มีเพศต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านความพอใจในการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน
3. การเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูสถานศึกษาระดับประถมศึกษาศึกษานาถเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความเหมาะสม ด้านความรู้

ความสามารถในตำแหน่งงานที่ปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญของสถิติที่ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูสถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3 ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันทั้งโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ระหว่างครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีลงมา กับระหว่าง 11 - 20 ปี ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ABSTRACT

The Title	The Morale of Teachers in the Small-size Primary Schools under Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 3
The Author	Mr.Taworn Srikeaw
Program	Educational Administration
Thesis Chairman	Assistant Professor Tongchai Massupong
Thesis Advisors	Assistant Professor Dr.Veeravan Jongjit Sirijirakal Assistant Professor Chit Purisodom

The objective of this research was to study the morale of the teachers in the small size primary schools under Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 3. The samples consisted of 254 teachers. The instruments used to collect data were rating scale questionnaires. The data were analyzed by means of percentages, arithmetic means, standard deviation, and F-Test.

The findings were as follows:

1. The morale of the teachers in the small-size primary schools under Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 3 as a whole was at the moderate level. As individual aspects were considered, relations with superiors, relations among personnel, appropriate knowledge and competence, and job satisfaction were at the high level, while sufficient income and opportunity to advance were at the moderate level.
2. The comparison of the morale of the teachers with different sexes as a whole was not different. As individual aspects were considered, the aspect of job satisfaction was significantly different at 0.05, while other aspects were not different.
3. The comparison of the morale of the teacher with different levels of education as a whole was not different. As individual aspects were considered, in the aspect of appropriate knowledge and competence the morale of teacher with different levels of education was significantly different at .05 while other aspects were not different.
4. The comparison of the morale of the teachers with different periods of experience as a whole was not different. As individual aspects were considered, in the aspect of relations among personnel, the morale of the teachers with the experience of 10 years downward and those with 11-20 years was significantly different at .01, while other aspects were not different.

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลือให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย มาศสุพงษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชิต ปรีโสคม ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้และข้อคิดเห็นที่มีคุณค่า ตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณอาจารย์เสริมศักดิ์ ดิษฐปาน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3 อาจารย์ประจักษ์ เขาทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดชัยสุวรรณ อาจารย์บุญณะ ถนนทิพย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่งขวัญแก้ว ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นแนะนำและตรวจสอบแบบสอบถาม ตลอดจนครูและผู้อำนวยการสถานศึกษาขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ให้ความสะดวกในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับครู ผู้บริหารโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จึงขอขอบคุณความดีที่เกิดขึ้นจากผลการวิจัยในครั้งนี้ แต่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายด้วย

ถาวร ศรีแก้ว

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช

บทที่

1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย	3
สมมติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ของการวิจัย	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจ	7
องค์ประกอบหรือปัจจัยที่มีผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน	11
ความเพียงพอของรายได้	15
โอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่	16
ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา	18
ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	18

ความเหมาะสมด้านความรู้และความสามารถในการดำเนินงานที่ปฏิบัติ.....	18
ความพอใจในการทำงาน.....	22
การเสริมสร้างขวัญและมาตรการในการตรวจสอบขวัญในการปฏิบัติงาน.....	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
งานวิจัยในประเทศ.....	31
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	38
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
ประชากร.....	41
กลุ่มตัวอย่าง.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	42
วิธีสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	43
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	66
สรุปผลการวิจัย.....	69
อภิปรายผลการวิจัย.....	70
ข้อเสนอแนะ.....	72
บรรณานุกรม.....	76
ภาคผนวก.....	81
ภาคผนวก ก ราชนามผู้เชี่ยวชาญ.....	82
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	84
ภาคผนวก ค หนังสือราชการ.....	90
ประวัติผู้วิจัย.....	96

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัย	42
2 แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามเพศวุฒิการศึกษาและประสบการณ์	46
3 แสดงค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ของครูสถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 3 โดยรวม	47
4 แสดงค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ของครูสถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 3 ด้านความเพียงพอของรายได้	48
5 แสดงค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ของครูสถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 3 ด้านโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่	49
6 แสดงค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ของครูสถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 3 ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา	50
7 แสดงค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ของครูสถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 3 ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	51
8 แสดงค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ของครูสถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 3 ด้านความรู้ความสามารถในตำแหน่งงานที่ปฏิบัติ	52
9 แสดงค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ของครูสถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 3 ด้านความพอในการทำงาน	53

- 10 แสดงการเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู
สถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครศรีธรรมราชเขต 3 ที่มีเพศต่างกัน.....54
- 11 แสดงการเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู
สถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครศรีธรรมราชเขต 3 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน55
- 12 แสดงค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน
ของครูสถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครศรีธรรมราชเขต 3 เกี่ยวกับประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวม.....56
- 13 แสดงการเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู
สถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครศรีธรรมราชเขต 3 ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน โดยรวม.....56
- 14 แสดงค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน
ของครูสถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครศรีธรรมราชเขต 3 เกี่ยวกับประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านความเพียงพอ
ของรายได้.....57
- 15 แสดงการเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูสถานศึกษา
ระดับประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ศึกษานครศรีธรรมราช
เขต 3 เกี่ยวกับประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านความเพียงพอของรายได้.....58
- 16 แสดงค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู
สถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครศรีธรรมราชเขต 3 เกี่ยวกับประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านโอกาสก้าวหน้า
ในหน้าที่การงาน.....58
- 17 แสดงการเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูสถานศึกษาระดับ
ประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3
เกี่ยวกับประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้าน โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน.....59

- 18 แสดงค่าเฉลี่ยเชิงเบนมาตรฐานของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู
สถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครศรีธรรมราชเขต 3 เกี่ยวกับประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์
กับผู้บังคับบัญชา.....59
- 19 แสดงการเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูสถานศึกษาระดับ
ประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3
เกี่ยวกับประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา..... 60
- 20 แสดงค่าเฉลี่ยเชิงเบนมาตรฐานของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู
สถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครศรีธรรมราชเขต 3 เกี่ยวกับประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์
กับเพื่อนร่วมงาน61
- 21 แสดงการเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูสถานศึกษาระดับ
ประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3
เกี่ยวกับประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน61
- 22 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู
สถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครศรีธรรมราชเขต 3 เกี่ยวกับประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์
กับเพื่อนร่วมงาน.....62
- 23 แสดงค่าเฉลี่ยเชิงเบนมาตรฐานของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู
สถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครศรีธรรมราชเขต 3 ด้านความเหมาะสมด้านความรู้และความสามารถในตำแหน่ง
ที่ปฏิบัติ.....63
- 24 แสดงการเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูสถานศึกษาระดับ
ประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3
ด้านความเหมาะสมด้านความรู้และความสามารถในตำแหน่งที่ปฏิบัติ.....63

25	แสดงค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 3 ด้านความพอใจในการทำงาน.....	64
26	แสดงการเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3 ด้านความพอใจในการทำงาน.....	64